Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

21. ledna 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Ochrana zeměpisných označení lihovin — Nařízení (ES) č. 110/2008 — Článek 16 písm. b) — Připomenutí — Destilát z cidru vyráběný ve Finsku a uváděný na trh pod názvem ‚Verlados' — Chráněné zeměpisné označení původu ‚Calvados'"

Ve věci C-75/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím markkinaoikeus (obchodní soud, Finsko) ze dne 13. února 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 19. února 2015, v řízení

Viiniverla Oy

proti

Sosiaali-ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za francouzskou vládu G. de Berguesem a D. Colasem, jakož i S. Ghiandoni, jako zmocněnci,

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Russo, avvocato dello Stato,

— za Evropskou komisi P. Aaltem, jakož i I. Galindo Martín a B. Eggers, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: finština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 16 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. L 39, s. 16).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Viiniverla Oy (dále jen „Viiniverla“), společností založenou podle finského práva, a Sosiaali-ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Úřad příslušný ke schvalování a dohledu v oblasti sociálních věcí a hygieny, dále jen „Úřad“) ohledně rozhodnutí tohoto Úřadu ze dne 18. listopadu 2013, jímž bylo společnosti Viiniverla zakázáno uvádět od 1. února 2014 na trh nápoj nazvaný „Verlados“.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 2 a 14 odůvodnění nařízení č. 110/2008 znějí následovně:

„(2) Odvětví lihovin má velký význam pro spotřebitele, výrobce a pro zemědělský sektor v [Evropské unii]. Opatření v odvětví lihovin by měla přispět k tomu, že se dosáhne vysoké úrovně ochrany spotřebitele, zabrání klamavým praktikám a dosáhne se průhlednějšího trhu a rovných podmínek hospodářské soutěže. [...]

[…]

(14) Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin [(Úř. věst. L 93, s. 12), ve znění nařízení Rady (ES) č. 1791/2006 ze dne 20. listopadu 2006 (Úř. věst. L 363, s. 1)] se nevztahuje na lihoviny, a proto by pravidla pro ochranu zeměpisných označení lihovin měla být stanovena tímto nařízením. Zeměpisná označení by měla být zapsána, přičemž lihoviny by se identifikovaly jako výrobky pocházející z území určité země, určitého regionu nebo z určitého místa na tomto území, jestliže lze určitou jakost, pověst nebo jinou vlastnost lihoviny přičítat v podstatě jejímu zeměpisnému původu.“

4 Článek 1 odst. 2 nařízení č. 110/2008 stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na všechny lihoviny, které jsou uváděny na trh v [Unii], bez ohledu na to, zda jsou vyrobeny v [Unii] nebo ve třetích zemích, jakož i na lihoviny vyrobené v [Unii] určené na vývoz. [...]“

5 Článek 15 nařízení č. 110/2008, nadepsaný „Zeměpisná označení“, stanoví:

„1. Pro účely tohoto nařízení se ‚zeměpisným označením‘ rozumí označení identifikující lihovinu jako pocházející z území určité země, určitého regionu nebo určitého místa na tomto území, jestliže lze určitou jakost, pověst nebo jiné vlastnosti takové lihoviny přičítat v podstatě jejímu zeměpisnému původu.

2. Zeměpisná označení podle odstavce 1 jsou zapsána v příloze III.

3. Zeměpisná označení zapsaná v příloze III nesmějí zdruhovět.

Názvy, které zdruhověly, nesmějí být zapsány v příloze III.

Názvem, který zdruhověl, se rozumí název lihoviny, který, přestože se váže k místu nebo regionu, kde byl tento výrobek původně vyráběn nebo uváděn na trh, se stal v [Unii] běžným názvem dané lihoviny.

4. Lihoviny, které nesou zeměpisné označení zapsané v příloze III, musí odpovídat všem specifikacím uvedeným v technické dokumentaci stanovené v čl. 17 odst. 1.“

6 Článek 16 uvedeného nařízení, nadepsaný „Ochrana zeměpisných označení“, zní takto:

„Aniž je dotčen článek 10, jsou zeměpisná označení zapsaná v příloze III chráněna proti:

[...]

b) jakémukoli zneužití, napodobení nebo připomenutí, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ výrobku nebo je-li zeměpisné označení přeloženo nebo doprovázeno výrazy jako ‚jako‘, ‚typu‘, ‚stylu‘, ‚značky‘, ‚s příchutí‘ nebo podobnými výrazy;

[...]“

7 Příloha III nařízení č. 110/2008, nadepsaná „Zeměpisná označení“, uvádí, že „Calvados“ byl zapsán v kategorii výrobků č. 10 „Destilát z cidru a destilát z perry“ s uvedením Francie jako země původu.

Finské právo

8 Podle čl. 43 odst. 1 zákona o alkoholu [alkoholilaki (1143/1994), dále jen „zákon o alkoholu“] jsou výrobce a dovozce alkoholického nápoje odpovědni za kvalitu a složení alkoholického nápoje, který nabízejí ke spotřebě, a také za to, že tento výrobek a etikety na něm umístěné a další obchodní úprava jsou v souladu s příslušnými právními a správními předpisy.

9 Podle čl. 49 odst. 2 zákona o alkoholu může Úřad zakázat uvádění alkoholického nápoje na trh, nebo nařídit, aby byl tento nápoj z prodeje stažen, aniž by za to bylo poskytnuto odškodnění, zejména v případě, že výrobek nebo jeho obchodní úprava porušují příslušné právní a správní předpisy.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

10 Viiniverla, se sídlem ve Verla (Finsko), vyrábí a od roku 2001 uvádí na trh destilát z cidru nazvaný „Verlados“.

11 Po stížnosti týkající se údajného zneužívajícího užívání francouzského zeměpisného označení „Calvados“ se Evropská komise dne 23. listopadu 2012 obrátila na finské orgány se žádostí o vysvětlení týkající se používání názvu „Verlados“.

12 V odpovědi ze dne 31. ledna 2013 finské orgány uvedly, že nápoj nazvaný „Verlados“ je místním produktem, jehož název přímo odkazuje na místo výroby, tedy na obec Verla a na vinařství Verla. Doplnily, že označení „Calvados“ a „Verlados“ sdílejí pouze poslední slabiku, což není dostačující s ohledem na judikaturu Soudního dvora, podle níž se o „připomenutí“ jedná v případě dvou a více totožných slabik.

13 Dne 6. března 2013 Komise zaslala finským orgánům žádost o poskytnutí dodatečných informací. V této žádosti měla Komise za to, že podle čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 nebylo označení „Verlados“ dovolené a sdělila Finské republice svůj záměr zahájit proti ní řízení o porušení, pokud nezajistí soulad s tímto výkladem. Podle Komise koncovka „ados“ v názvu „Verlados“ postačuje k připomenutí názvu „Calvados“ ve smyslu judikatury Soudního dvora.

14 Úřad tedy na základě čl. 49 odst. 2 zákona o alkoholu přijal rozhodnutí zakazující společnosti Viiniverla uvádět od 1. února 2014 nápoj nazvaný „Verlados“ na trh.

15 Společnost Viiniverla se obrátila na markkinaoikeus (obchodní soud) s žalobou na zrušení tohoto rozhodnutí. Před tímto soudem tvrdila, že užívání názvu „Verlados“ nepředstavuje žádné zneužití, napodobení nebo připomenutí výrobku „Calvados“, a neporušuje tedy unijní právo upravující ochranu zeměpisných označení.

16 Markkinaoikeus (obchodní soud) se vzhledem k tomu, že judikatura Soudního dvora neobsahuje všechny skutečnosti, které považuje za nezbytné pro rozhodnutí ve sporu, jenž mu byl předložen, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je při posuzování otázky, zda se jedná o připomenutí ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, nutno vycházet z konceptu běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného průměrného spotřebitele?

2) Jaký význam mají při posuzování zákazu užívání názvu ‚Verlados‘ pro destilát z cidru uváděný na trh pod tímto jménem na území daného členského státu za účelem ochrany zeměpisného označení ‚Calvados‘ následující okolnosti pro výklad pojmu ‚připomenutí‘ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 a použití uvedeného nařízení:

a) počátek názvu ‚Verlados‘ odpovídá názvu finské obce Verla a tento název může být finským spotřebitelem rozpoznán;

b) prvek ‚Verla‘, jímž začíná název ‚Verlados‘, odkazuje na podnik Viiniverla, jenž vyrábí produkt ‚Verlados‘;

c) ‚Verlados‘ je místní produkt vyráběný v obci Verla, jehož se ročně v průměru prodává několik stovek litrů v restauraci vinařství a který lze mimo jiné získat v omezeném rozsahu na objednávku u státního podniku zajišťujícího distribuci alkoholických nápojů podle zákona o alkoholu;

d) výrazy ‚Verlados‘ a ‚Calvados‘ mají ze tří slabik shodnou pouze jednu slabiku (‚dos‘), ale na druhou stranu jsou totožná poslední čtyři písmena (‚ados‘) každého z těchto dvou slov, tedy polovina z jejich celkového počtu?

3) V případě, že se jedná o ‚připomenutí‘ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, lze přesto povolit používání názvu ‚Verlados‘ na základě některého z výše uvedených důvodů nebo na základě jiného důvodu, například toho, že přinejmenším u finského spotřebitele nemůže být vyvolán dojem, že ‚Verlados‘ se vyrábí ve Francii?“

K předběžným otázkám

K první otázce

17 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že pro určení, zda se jedná o „připomenutí“ ve smyslu tohoto ustanovení, musí předkládající soud vycházet z vnímání běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného průměrného spotřebitele.

18 Zatímco francouzská vláda navrhuje na první otázku odpovědět kladně, italská vláda a Komise zastávají názor, že není nutno vycházet z konceptu „spotřebitele“. V tomto ohledu italská vláda uvádí, že se o „připomenutí“ může jednat i při neexistenci jakéhokoli nebezpečí záměny u veřejnosti, přičemž Komise má za to, že konstatování připomenutí má objektivní charakter, jenž spočívá na samotném zkoumání dotčených názvů.

19 Podle čl. 15 odst. 1 nařízení č. 110/2008 výraz „zeměpisné označení“ označuje označení identifikující lihovinu jako pocházející z území určité země, určitého regionu nebo určitého místa na tomto území, jestliže lze určitou jakost, pověst nebo jiné vlastnosti takové lihoviny přičítat v podstatné míře jejímu zeměpisnému původu.

20 Článek 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 chrání zeměpisná označení proti jakémukoli „připomenutí“, „a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ výrobku nebo je-li zeměpisné označení přeloženo nebo doprovázeno výrazy jako ‚jako‘, ‚typu‘, ‚stylu‘, ‚značky‘, ‚s příchutí‘ nebo podobnými výrazy“.

21 Podle judikatury Soudního dvora se pojem „připomenutí“ vztahuje na situaci, kdy výraz použitý k označení výrobku zahrnuje část chráněného označení takovým způsobem, že – setká-li se spotřebitel s názvem výrobku – v mysli se mu vybaví obraz výrobku, jehož označení je chráněno [pokud jde o čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, viz rozsudek Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 56; viz rovněž, pokud jde o čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 208, s. 1), rozsudky Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 25 a Komise v. Německo, C-132/05, EU:C:2008:117, bod 44].

22 Je pravda, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 výslovně neodkazuje na pojem „spotřebitel“. Z judikatury připomenuté v předchozím bodě tohoto rozsudku však plyne, že při konstatování existence „připomenutí“ ve smyslu tohoto ustanovení měl Soudní dvůr za to, že vnitrostátní soud musí ověřit, kromě zahrnutí části chráněného označení do výrazu použitého k označení dotčeného výrobku, že – setká-li se spotřebitel s názvem výrobku – v mysli se mu vybaví obraz výrobku, jehož označení je chráněno. Vnitrostátní soud tedy musí zásadně vycházet z předpokládané reakce spotřebitele ve vztahu k výrazu použitému k označení dotčeného výrobku, přičemž zásadní je, že si spotřebitel vytvoří vazbu mezi uvedeným výrazem a chráněným označením.

23 V této souvislosti je třeba připomenout, že ochrana přiznaná článkem 16 nařízení č. 110/2008 zeměpisným označením musí být vykládána s ohledem na cíl, který zápis těchto označení sleduje, a sice – jak vyplývá z bodu 14 odůvodnění tohoto nařízení – umožnit identifikaci lihovin jakožto lihovin pocházejících z určitého území, jestliže lze jakost, pověst nebo jinou vlastnost těchto lihovin v podstatné míře přičítat tomuto zeměpisnému původu (rozsudek Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 47).

24 Kromě toho režim zápisu zeměpisných označení lihovin, jenž je upraven nařízením č. 110/2008, má – jak připomíná bod 2 odůvodnění tohoto nařízení – přispět nejen k tomu, že se zabrání klamavým praktikám a dosáhne se průhlednějšího trhu a rovných podmínek hospodářské soutěže, ale rovněž slouží k dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitelů.

25 Z již ustálené judikatury týkající se ochrany spotřebitele vyplývá, že obecně je v této oblasti třeba zohlednit předpokládané očekávání průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného spotřebitele (viz zejména rozsudek Mars, C-470/93, EU:C:1995:224, bod 24; Gut Springenheide a Tusky, C-210/96, EU:C:1998:369, bod 31; Estée Lauder, C-220/98, EU:C:2000:8, bod 30; Lidl Belgium, C-356/04, EU:C:2006:585, bod 78; Severi, C-446/07, EU:C:2009:530, bod 61; Lidl, C-159/09, EU:C:2010:696, bod 47, jakož i Teekanne, C-195/14, EU:C:2015:361, bod 36).

26 Pro posouzení schopnosti výrazu použitého k označení výrobku připomenout chráněné označení ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 je rovněž nutno uplatnit toto kritérium, jež vychází ze zásady proporcionality (v tomto smyslu viz rozsudek Estée Lauder, C-220/98, EU:C:2000:8, bod 28).

27 Co se týče pochybností, jež má předkládající soud v rámci posouzení pojmu „připomenutí“ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, o relevanci okolnosti, že název „Verlados“ odkazuje na místo výroby produktu, jenž je dotčen ve věci v původním řízení, které má být finskému spotřebiteli známo, je třeba připomenout, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 chrání zeměpisná označená zapsaná v příloze III proti jakémukoli „připomenutí“ na celém unijním území. Vzhledem k nezbytnosti zaručit účinnou a jednotnou ochranu uvedených zeměpisných označení na tomto území je přitom třeba dospět spolu s italskou vládou a Komisí k závěru, že pojem „spotřebitel“, z něhož vychází judikatura připomenutá v bodě 21 tohoto rozsudku, odkazuje na evropského spotřebitele, a nikoli pouze spotřebitele členského státu, kde se vyrábí výrobek, u něhož dochází k připomenutí chráněného zeměpisného označení.

28 Vzhledem k výše uvedenému je na první položenou otázku třeba odpovědět, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že pro účely určení, zda se jedná o „připomenutí“ ve smyslu tohoto ustanovení, musí vnitrostátní soud vycházet z vnímání průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného spotřebitele, přičemž tento posledně uvedený pojem je nutno chápat tak, že se týká evropského spotřebitele, a nikoli pouze spotřebitele členského státu, kde se vyrábí výrobek, u něhož dochází k připomenutí chráněného zeměpisného označení.

Ke druhé otázce

29 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že k posouzení, zda název „Verlados“ představuje „připomenutí“ chráněného zeměpisného označení „Calvados“ ve smyslu tohoto ustanovení pro obdobné výrobky, musí předkládající soud zohlednit kromě fonetické a vzhledové podobnosti těchto názvů i existenci okolností, které naznačují, že užívání názvu „Verlados“ nemůže finského spotřebitele uvést v omyl.

30 Předkládající soud se konkrétně táže na význam, jenž je třeba přiznat okolnostem, že zaprvé počátek názvu „Verlados“ odpovídá názvu finské obce Verla a že tento název může být finským spotřebitelem rozpoznán; zadruhé prvek „Verla“ odkazuje na podnik Viiniverla, jenž vyrábí nápoj nazvaný „Verlados“; zatřetí tento nápoj je místním produktem vyráběným a prodávaným v omezeném množství; a začtvrté, výrazy „Verlados“ a „Calvados“ mají pouze jednu shodnou slabiku, třebaže poslední čtyři písmena každého z těchto slov, a sice polovina z celkového počtu písmen, jsou totožná.

31 Úvodem je třeba připomenout, že je na předkládajícím soudu, aby posoudil, zda název „Verlados“ pro destilát z cidru představuje „připomenutí“ chráněného zeměpisného označení „Calvados“ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008. Soudní dvůr však při rozhodování o předběžné otázce může

případně učinit upřesnění, aby vnitrostátnímu soudu poskytl vodítko při jeho rozhodování (v tomto smyslu viz rozsudky Severi, C-446/07, EU:C:2009:530, bod 60, jakož i v tomto smyslu Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 49).

32 Jak vyplývá z bodu 21 tohoto rozsudku, při posuzování existence „připomenutí“ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí vnitrostátním soud ověřit, zda by se spotřebiteli – pokud by se setkal s názvem „Verlados“ – v mysli vybavil obraz výrobku, jehož zeměpisné označení je chráněno, tj. ve věci v původním řízení „Calvados“.

33 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že lze mít legitimně za to, že se jedná o připomenutí chráněného označení, pokud v případě výrobků obdobného vzhledu prodejní názvy vykazují fonetickou a vzhledovou podobnost (v tomto smyslu viz rozsudky Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 27; Komise v. Německo, C-132/05, EU:C:2008:117, bod 46, jakož i Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 57).

34 Soudní dvůr měl za to, že taková podobnost byla zjevná, když výraz použitý k označení dotčeného výrobku končí dvěma stejnými slabikami jako chráněné označení a pokud obsahuje stejný počet slabik jako toto označení (v tomto smyslu viz rozsudek Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 27).

35 Soudní dvůr rovněž uvedl, že musí být případně zohledněna „pojmová blízkost“ existující mezi příslušnými výrazy v různých jazycích, jelikož tato blízkost, jakož i fonetická a vzhledová podobnost uvedená v bodě 33 tohoto rozsudku jsou takové povahy, že mohou vyvolat v mysli spotřebitele obraz výrobku, jehož zeměpisné označení je chráněno, setká-li se se srovnatelným výrobkem nesoucím sporný název (v tomto smyslu viz rozsudek Komise v. Německo, C-132/05, EU:C:2008:117, body 47 a 48).

36 Soudní dvůr měl kromě toho za to, že zápis ochranné známky obsahující zeměpisné označení nebo výraz, jenž odpovídá tomuto označení, a jeho překlad, pro lihoviny, které neodpovídají specifikacím, jež toto označení vyžaduje, představuje „připomenutí“ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 (rozsudek Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 58).

37 V tomto případě je třeba uvést, že podle předkládajícího soudu je nesporné, že název „Verlados“ se ve Finsku používá pro výrobky obdobné výrobkům s chráněným zeměpisným označením „Calvados“, že tyto výrobky vykazují společné objektivní rysy a z pohledu dotčené veřejnosti se konzumují při příležitostech, které jsou z velké části shodné.

38 Pokud jde o vzhledovou a fonetickou podobnost mezi názvy „Verlados“ a „Calvados“, předkládající soud musí zohlednit skutečnost, že oba tyto názvy obsahují osm písmen, z nichž čtyři poslední jsou totožná, jakož i stejný počet slabik, a že sdílejí stejnou koncovku „dos“, což jim propůjčuje nepochybnou vzhledovou a fonetickou podobnost.

39 Předkládající soudu rovněž musí v souladu s judikaturou Soudního dvora zohlednit případné prvky, které mohou naznačit, že vzhledová a fonetická podobnost mezi dvěma názvy není náhodná (v tomto smyslu viz rozsudek Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 28).

40 V tomto ohledu francouzská vláda tvrdí, že produkt „Verlados“ byl původně nazván „Verla“, přičemž koncovka „dos“ byla doplněna až později, po značném nárůstu vývozu produktu „Calvados“ do Finska v letech 1990 až 2001. Tatáž vláda mimoto uvedla, že slabika „dos“ nemá ve finštině konkrétní význam. Tyto okolnosti, jejichž ověření je věcí předkládajícího soudu, mohou představovat nepřímé důkazy umožňující dospět k závěru, že podobnost uvedená v bodě 38 tohoto rozsudku není náhodná.

41 Pokud jde o okolnosti uvedené předkládajícím soudem, je třeba mít spolu se všemi účastníky řízení, kteří předložili písemná vyjádření, za to, že tyto okolnosti nejsou relevantní k posouzení existence „připomenutí“ ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008.

42 Zaprvé předkládající soud zdůrazňuje, že název „Verlados“ odkazuje na název podniku Viiniverla, jenž vyrábí tento nápoj, a dále na obci Verla, která by měla být finskému spotřebiteli známa, takže tento název by neměl tohoto spotřebitele uvést v omyl.

43 V tomto ohledu nejprve postačí připomenout, že podle čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 se může jednat o „připomenutí“, i když je uveden skutečný původ výrobku (v tomto smyslu viz rozsudek Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 59).

44 Dále je třeba upřesnit, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 chrání zeměpisná označení zapsaná v jeho příloze III proti jakémukoli „připomenutí“ na celém unijním území. V tomto ohledu bylo v bodě 27 tohoto rozsudku připomenuto, že pojem „spotřebitel“, z něhož vychází judikatura připomenutá v bodě 21 tohoto rozsudku, odkazuje na evropského spotřebitele, a nikoli pouze spotřebitele členského státu, v němž se vyrábí výrobek, u něhož dochází k připomenutí chráněného zeměpisného označení.

45 Konečně Soudní dvůr již rozhodl, že se může jednat o „připomenutí“ dokonce i při neexistenci jakéhokoli nebezpečí záměny mezi dotyčnými výrobky (rozsudky Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 26, a Komise v. Německo, C-132/05, EU:C:2008:117, bod 45), přičemž je zejména důležité, aby v povědomí veřejnosti nedošlo k vytvoření myšlenkové asociace ohledně původu výrobku, anebo se hospodářskému subjektu neumožnilo neoprávněně těžit z pověsti chráněného zeměpisného označení (v tomto smyslu viz rozsudek Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 46).

46 Zadruhé předkládající soud zdůrazňuje okolnost, že nápoj nazvaný „Verlados“ je místním produktem vyráběným v obci Verla, který je uváděn na trh pouze lokálně a v malém množství a který lze mimo jiné získat v omezeném rozsahu na objednávku u státního podniku zajišťujícího distribuci alkoholických nápojů podle zákona o alkoholu.

47 V tomto ohledu postačuje konstatovat – a to nezávisle na skutečnosti, že tato okolnost je zpochybňována francouzskou vládou, jež předložila dokumenty, že nápoj nazvaný „Verlados“ je rovněž k dispozici prostřednictvím prodeje na dálku spotřebitelům v dalších členských státech – že uvedená okolnost v každém případě není relevantní, jelikož nařízení č. 110/2008 se vztahuje podle jeho čl. 1 odst. 2 na všechny lihoviny, které jsou uváděny na trh v Unii.

48 Vzhledem k výše uvedenému je na druhou položenou otázku třeba odpovědět, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že k posouzení, zda název „Verlados“ představuje „připomenutí“ chráněného zeměpisného označení „Calvados“ ve smyslu tohoto ustanovení pro obdobné výrobky, musí vnitrostátní soud zohlednit fonetickou a vzhledovou podobnost těchto názvů, jakož i případné skutečnosti, jež mohou naznačovat, že tato podobnost není náhodná, aby ověřil, zda se průměrnému, běžně informovanému a přiměřeně pozornému a obezřetnému evropskému spotřebiteli – setká-li se s názvem výrobku – v mysli vybaví obraz výrobku, jehož zeměpisné označení je chráněno.

Ke třetí otázce

49 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že užívání názvu kvalifikovaného jako „připomenutí“ zeměpisného označení uvedeného v příloze III uvedeného nařízení ve smyslu tohoto ustanovení lze nicméně povolit vzhledem k okolnostem uvedeným v druhé otázce nebo při neexistenci nebezpečí záměny mezi dotyčnými výrobky.

50 Jak vyplývá ze znění čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, „aniž je dotčen článek 10 [obsahující zvláštní pravidla pro použití obchodních a zeměpisných označení], jsou zeměpisná označení zapsaná v příloze III chráněna proti [...] b) jakémukoli [...] připomenutí [...]“. V důsledku toho při neexistenci těchto zvláštních pravidel za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v projednávané věci, konstatuje-li předkládající soud, že se jedná o „připomenutí“ ve smyslu tohoto ustanovení, nemůže s přihlédnutím k okolnostem uvedeným ve druhé otázce název „Verlados“ povolit.

51 Jak bylo kromě toho připomenuto v bodě 45 tohoto rozsudku, o „připomenutí“ se může jednat i při neexistenci jakéhokoli nebezpečí záměny mezi dotyčnými výrobky.

52 Vzhledem k výše uvedenému je na třetí položenou otázku třeba odpovědět, že čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že užívání názvu kvalifikovaného jako „připomenutí“ zeměpisného označení uvedeného v příloze III tohoto nařízení ve smyslu tohoto ustanovení nelze povolit, a to ani při neexistenci jakéhokoli nebezpečí záměny.

K nákladům řízení

53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 16 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 musí být vykládán v tom smyslu, že pro účely určení, zda se jedná o „připomenutí“ ve smyslu tohoto ustanovení, musí vnitrostátní soud vycházet z vnímání průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného spotřebitele, přičemž tento posledně uvedený pojem je nutno chápat tak, že se týká evropského spotřebitele, a nikoli pouze spotřebitele členského státu, kde se vyrábí výrobek, u něhož dochází k připomenutí chráněného zeměpisného označení.**

2) **Článek 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že k posouzení, zda název „Verlados“ představuje „připomenutí“ chráněného zeměpisného označení „Calvados“ ve smyslu tohoto ustanovení pro obdobné výrobky, musí vnitrostátní soud zohlednit fonetickou a vzhledovou podobnost těchto názvů, jakož i případné skutečnosti, jež mohou naznačovat, že tato podobnost není náhodná, aby ověřil, zda se průměrnému, běžně informovanému a přiměřeně pozornému a obezřetnému evropskému spotřebiteli – setká-li se s názvem výrobku – v mysli vybaví obraz výrobku, jehož zeměpisné označení je chráněno.**

3) **Článek 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že užívání názvu kvalifikovaného jako „připomenutí“ zeměpisného označení uvedeného v příloze III tohoto nařízení ve smyslu tohoto ustanovení nelze povolit, a to ani při neexistenci jakéhokoli nebezpečí záměny.**

Podpisy.